STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 38769
5 november 2026

Kennisgeving terinzagelegging van het Ontwerp-Natuurplan en het bijbehorende plan-MER, Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (DGNV/ZK-0000159019)

Van 6 november tot en met 18 december 2026 kan iedereen een zienswijze indienen op het Ontwerp-Natuurplan en/of het plan-MER van het Ontwerp-Natuurplan. In deze kennisgeving leest u hoe u dat kunt doen.

De Natuurherstelverordening

Sinds 2024 geldt in de Europese Unie de Natuurherstelverordening (NHV). De NHV verplicht alle EU-lidstaten om een plan op te stellen voor het beschermen en herstellen van de natuur. Gezonde natuur is essentieel voor schoon water, schone lucht en vruchtbare bodems. Daarnaast draagt natuur bij aan het tegengaan van klimaatverandering, bijvoorbeeld doordat zeeën CO_2 opnemen en opslaan. Ook biedt natuur ruimte voor recreatie en ontspanning, draagt een gezond ecosysteem bij aan het beperken van ziekten en plagen en biedt groen in de stad verkoeling bij hitte.

De verplichtingen uit de NHV zijn verdeeld over verschillende ecosystemen, zoals bossen, stedelijke gebieden, landbouwgebieden en mariene ecosystemen. Voor deze ecosystemen gelden doelen voor 2030, 2040 en 2050.

Het Natuurplan beschrijft hoe Nederland invulling geeft aan de NHV en welke maatregelen nodig zijn om de natuur te herstellen en de biodiversiteit te versterken. Daarbij wordt uitgegaan van de Europese verplichtingen; Nederland gaat niet verder dan wat Europa vraagt.

Bij het opstellen van het Natuurplan werkt het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur samen met andere ministeries, provincies, gemeenten en waterschappen en belangenorganisaties. U leest hier meer over op Samenwerkingen | Levend Landschap.

Of kijk hier voor veel gestelde vragen en antwoorden over de NHV en het Ontwerp-Natuurplan.

Wat staat er in het Ontwerp-Natuurplan?

Op 25 augustus 2026 is het Ontwerp-Natuurplan ingediend bij de Europese Commissie. Het Ontwerp-Natuurplan is de eerste uitwerking van de manier waarop Nederland aan de verplichtingen van de NHV wil voldoen.

In het Ontwerp-Natuurplan laten we zien waar we per ecosysteem aan moeten werken. Ook laten we zien hoe bestaand beleid al bijdraagt aan de doelen, via de verschillende programma's die er al zijn om de natuur te herstellen en te verbeteren. Het ontwerp brengt per ecosysteem in beeld:

- Hoe groot de opgave is per ecosysteem
- Welke bijdrage bestaand beleid hier op dit moment al aan levert
- Wat de restopgave daarna nog is
- En welke mogelijkheden er zijn om deze restopgave aan te pakken.

Het Ontwerp-Natuurplan beschrijft daarmee de opgave en de mogelijke oplossingsrichtingen. In deze fase worden nog geen definitieve beleidskeuzes gemaakt. Er wordt onder meer gekeken naar generiek beleid, bijvoorbeeld gericht op het verminderen van drukfactoren op de natuur, en naar gebiedsgericht beleid in en rondom Natura 2000-gebieden.

Milieueffectrapportage (plan-MER)

Het Natuurplan kan gevolgen hebben voor het milieu. Het Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) heeft daarom, vanwege de meerwaarde voor de besluitvorming, een milieueffectrapportage (plan-MER) laten opstellen over het Ontwerp-Natuurplan.

Wat is een plan-MER?

Een plan-MER onderzoekt de mogelijke milieueffecten van verschillende beleidskeuzes en maatregelen die in het Natuurplan aan de orde kunnen komen. Daarbij wordt gekeken naar de gevolgen voor onder meer natuur, biodiversiteit, water, bodem, lucht en klimaat.

Het plan-MER brengt de mogelijke effecten van verschillende opties in beeld en helpt om de voor- en nadelen daarvan zorgvuldig af te wegen. Daarmee levert het plan belangrijke informatie voor de verdere uitwerking van het Natuurplan en de uiteindelijke besluitvorming.
Het plan-MER is ondersteunend aan het Natuurplan. Het neemt geen beleidsbesluiten, maar biedt inzicht in de mogelijke milieugevolgen van keuzes die later gemaakt kunnen worden.

Het Ontwerp-Natuurplan wordt samen met het plan-MER ter inzage gelegd.

Relatie tussen Ontwerp-Natuurplan en ontwerpprogramma Landbouw, Natuur en Stikstof

Een belangrijke rol voor het behalen van de NHV-doelen is weggelegd voor de maatregelen uit de Taskforce Landbouw, Stikstof en Natuur die op 26 juni openbaar werden. De maatregelen uit dit pakket gericht op verbetering van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden dragen ook bij aan de doelen van de NHV en zijn opgenomen in het ontwerpprogramma Landbouw, Natuur en Stikstof (LNS). De NHV richt zich ook op herstel van andere ecosystemen binnen én buiten Natura 2000-gebieden, en heeft daarmee een bredere reikwijdte dan het programma LNS. De maatregelen waarmee invulling wordt gegeven aan de bredere natuuropgave van de NHV worden vastgelegd in het Natuurplan.

Gelijktijdige zienswijzeprocedure Ontwerp-Natuurplan en ontwerpprogramma Landbouw, Natuur en Stikstof

Vanwege de inhoudelijke samenhang met het ontwerpprogramma Landbouw, Natuur en Stikstof (LNS) vinden de zienswijzeprocedures gelijktijdig plaats. Belanghebbenden en geïnteresseerden kunnen de plannen nu in samenhang bekijken. Naast deze zienswijzeprocedures start ook de internetconsultatie voor de algemene maatregel van bestuur behorend bij het wetsvoorstel vervangen omgevingswaarden stikstofdepositie. Meer informatie over de zienswijzeprocedure van het ontwerp-programma Landbouw, Natuur en Stikstof vindt u hier.

Terinzagelegging van het Ontwerp-Natuurplan en het plan-MER

Het plan-MER wordt samen met het Ontwerp-Natuurplan ter inzage gelegd. Dit volgt uit artikel 16.40, lid 3(a), van de Omgevingswet. Tijdens deze inzageperiode kunnen belanghebbenden, maatschappelijke organisaties, overheden en andere geïnteresseerden de documenten bekijken en hierop reageren door een zienswijze in te dienen.
De terinzagelegging biedt de mogelijkheid om aandachtspunten, vragen en suggesties mee te geven voor de verdere uitwerking van het Natuurplan. De reacties worden betrokken bij het vervolgproces en kunnen bijdragen aan de verdere onderbouwing en besluitvorming.

Informatie over de terinzagelegging

Wilt u reageren op het Ontwerp-Natuurplan, het bijbehorende plan-MER of het ontwerpprogramma Landbouw, Natuur en Stikstof? Dan kunt u een zienswijze indienen. Dit kan van **6 november tot en met 18 december 2026**.

De terinzageleggingsprocedure verloopt via Terinzagelegging Ontwerp-Natuurplan en plan-MER. Op deze pagina vindt u de documenten die u nodig heeft om een zienswijze in te dienen, evenals informatie over de wijze waarop u dit kunt doen.

Vervolg Natuurplan

De ingediende zienswijzen worden waar relevant meegenomen in het definitieve Natuurplan. Daarin wordt nader uitgewerkt hoe Nederland de Europese natuurhersteldoelen wil bereiken, welke maatregelen daarvoor worden ingezet en hoe de uitvoering en financiering worden vormgegeven. Het Natuurplan wordt in het najaar 2027 ingediend bij de Europese Commissie.

De ingediende zienswijzen worden ook verwerkt in een Reactienota. De Reactienota maakt inzichtelijk hoe we met de ingediende reacties zijn omgegaan. Als u een zienswijze heeft ingediend dan krijgt u bericht wanneer de Reactienota beschikbaar is. Naar verwachting is dit vóór de zomer van 2027.